

ГНОСЕОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПІЗНАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ТРАНСФЕРТІВ

©2025 БУЛАВИНЕЦЬ О. В.

УДК 339.9
JEL: A13; G02; H53; I38

Булавинець О. В. Гносеологічні аспекти пізнання соціальних трансфертів

У представленій роботі доведено, що в контексті соціальних наук гносеологічні аспекти пізнання соціальних явищ, таких як трансферти, набувають особливої значущості. Також у статті зазначено, що поняття соціальних трансфертів представляє собою механізми державного чи іншого виду соціального забезпечення, що спрямовані на зменшення соціальних нерівностей, поліпшення рівня життя малозабезпечених верств населення та підтримку соціальної стабільності. Пізнання соціальних трансфертів вимагає комплексного підходу, адже соціальні трансферти мають не тільки економічний, але й етичний, політичний і соціальний виміри. Вони є результатом політичних рішень, що ґрунтуються на певних економічних і соціальних теоріях, і взаємодіють із реальними умовами життя людей. Гносеологічний підхід до пізнання соціальних трансфертів дозволяє з'ясувати, як і чому одні теоретичні концепції трансфертів здобувають популярність, а інші – відкидаються. Метою статті окреслено необхідність визначення особливостей і складових гносеологічних аспектів пізнання соціальних трансфертів. Методами представленої роботи є: метод аналізу, метод синтезу, логічний метод, метод узагальнення, метод спостереження, метод індукції, метод дедукції, метод зіставлення, метод порівняння, графічний метод. Пізнання соціальних трансфертів не є лише технічним або економічним питанням, але й включає важливі етичні, філософські та політичні виміри, що визначають ефективність і справедливість їх розподілу. Ключовим є розуміння того, що процес пізнання соціальних трансфертів потребує інтеграції різних наукових підходів, починаючи від соціальних наук до філософії пізнання. Врахування гносеологічних аспектів дозволяє критично оцінити наявні теоретичні моделі та практики, розкриваючи потенційні обмеження і можливості для вдосконалення системи соціального забезпечення. Важливою є також здатність суспільства адаптуватися до нових знань і змінюваних умов, що ставить перед соціальними науками завдання не лише аналізу наявних моделей трансфертів, але й пошуку оптимальних шляхів їх адаптації до нових реалій. Отже, пізнання соціальних трансфертів через призму гносеології не лише сприяє глибшому розумінню цих процесів, але й є основою для вдосконалення соціальної політики та підвищення її ефективності та справедливості.

Ключові слова: система публічних фінансів, діалектика соціальних трансфертів, бюджет, фінансове забезпечення, цифрова економіка, цифрові технології, трансформаційні зміни.

Табл.: 4. **Бібл.:** 25.

Булавинець Олександр Васильович – кандидат економічних наук, докторант кафедри фінансів імені С. І. Юрія, Західноукраїнський національний університет (вул. Львівська, 11, Тернопіль, 46009, Україна)

E-mail: olexandr.bulavynets@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-8695-5644>

UDC 339.9
JEL: A13; G02; H53; I38

Bulavynets O. V. The Epistemological Aspects of Cognition of Social Transfers

In the presented article, it is proved that in the context of the social sciences, epistemological aspects of cognition of social phenomena, such as transfers, acquire special significance. The article also specifies that the concept of social transfers is a mechanism of a State-controlled or other type of social security aimed at reducing social inequalities, improving the standard of living of low-income segments of the population and maintaining social stability. Cognition of social transfers requires an integrated approach, because social transfers have not only economic, but also ethical, political, and social dimensions. They are the result of political decisions based on certain economic and social theories and interact with the real conditions of people's lives. The epistemological approach to the cognition of social transfers allows us to find out how and why some theoretical conceptions of transfers gain popularity, while others are rejected. The article is aimed at determining the features and components of epistemological aspects of cognition of social transfers. The methods of the presented work are: analysis method, synthesis method, logical method, generalization method, observation method, induction method, deduction method, matching method, comparison method, graphic method. The cognition of social transfers is not only a technical or economic issue, but also includes important ethical, philosophical, and political dimensions that determine the efficiency and fairness of their distribution. The key is to understand that the process of cognition of social transfers requires the integration of various scientific approaches, ranging from the social sciences to the philosophy of cognition. Taking into account epistemological aspects allows you to critically evaluate the existing theoretical models and practices, revealing potential limitations and opportunities for improving the social security system. The ability of society to adapt to new knowledge and changing conditions is also important, which sets the task for the social sciences not only to analyze the existing transfer models, but also to find optimal ways to adapt them to new realities. Therefore, the cognition of social transfers through the prism of epistemology not only contributes to a deeper understanding of these processes, but is also the basis for improving social policy and increasing its efficiency and justice.

Keywords: public finance system, dialectics of social transfers, budget, financial security, digital economy, digital technologies, transformational changes.

Tabl.: 4. **Bibl.:** 25.

Bulavynets Olexandr V. – PhD (Economics), Candidate on Doctor Degree of the Department of Finance named after S. I. Yurii, West Ukrainian National University (11 Lvivska Str., 46009, Ukraine)

E-mail: olexandr.bulavynets@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-8695-5644>

Гносеологія пізнання на стику публічних фінансів та соціальної сфери є важливою між-дисциплінарною проблематикою філософсько-прикладного характеру, яка охоплює теоретичні та методологічні питання, пов'язані з процесами пізнання складних соціально-економічних явищ. Публічні фінанси та соціальна сфера є взаємопов'язаними, адже ефективне використання державних фінансових ресурсів безпосередньо впливає на рівень соціального забезпечення, доступність освіти, охорони здоров'я та інших соціальних послуг. Однак слід зауважити, що пізнання цих процесів потребує врахування не тільки економічних аспектів, але й соціальних, політичних та етичних складових, що визначають баланс між інтересами держави та потребами суспільства.

Дослідження та аналіз гносеологічних особливостей пізнання на стику публічних фінансів і соціальної сфери зумовлені необхідністю інтеграції різних підходів і теоретичних концепцій. Так, вони включають аналіз того, як знання про ефективність фінансових механізмів та соціальних програм формується в умовах складних взаємодій між державними інституціями, громадянами та економічними умовами. Окрім того, розгляд пізнання в цьому контексті потребує врахування обмежень та викликів, що виникають внаслідок неповної інформації, соціальних нерівностей та різних поглядів на справедливість і ефективність розподілу ресурсів.

Саме тому для розуміння самої сутності гносеології пізнання необхідно звернути увагу на окремі його аспекти, що формують його категоріальне підґрунтя. У *табл. 1* наведемо окремі гносеологічні аспекти пізнання соціальних трансфертів.

Загалом, гносеологічні основи пізнання соціальних трансфертів визначають способи, якими можливо отримати, інтерпретувати й оцінити інформацію про соціальні виплати, що дозволяє краще розуміти їх вплив на суспільство та його окремі частини.

Також слід зазначити, що питання розвитку соціальної сфери знайшли своє відображення в роботах Damon J. [3], Комарової О. [8], Куйбіди В. та ін. [11], Клименко А. [17], Мальованого М. [21; 22], Огінської А. [24] та інших. При цьому проблематика розвитку публічних фінансів має широкий спектр досліджень і представлена роботами таких авторів, як Ачилова К. [1], Возняк Г., Дмитрик О. [14], Десятнюк О. [4; 5; 10; 15; 16], Гавкалова Н. та ін. [6], Кізіма Т. та ін. [7], Кириленко О. [5], Крисоватий А. [5; 9; 10; 16; 18], Мульська О. [23] та інших.

Окремі аспекти сучасних трансформацій, які мають суттєвий вплив на розвиток публічних фінансів та соціальні трансферти, представлено в роботах Rubmann M. et al. [12], Крисоватого А. зі співавторами [19] та інших.

Таблиця 1

Гносеологічні аспекти пізнання соціальних трансфертів

Аспект	Особливість аспекту
Пізнавальні обмеження	Гносеологія вивчає межі людського пізнання. У випадку соціальних трансфертів важливо зрозуміти, як соціальні, економічні та політичні контексти впливають на споживче сприйняття цих трансфертів
Методологічні підходи	Для вивчення соціальних трансфертів необхідні різні методи пізнання. Це можуть бути як якісні, так і кількісні дослідження, що включають порівняння систем соціальних виплат, аналіз ефективності цих трансфертів, а також вплив на соціальну нерівність і економічний розвиток
Емпіричне і теоретичне пізнання	У пізнанні соціальних трансфертів важливим є баланс між теоретичними концепціями (наприклад, соціальна справедливість, добробут, рівність можливостей) і емпіричними даними (наприклад, статистичні показники щодо розподілу трансфертів, їх ефективність)
Конструктивізм	Гносеологічно важливою є роль соціальних конструкцій у формуванні розуміння соціальних трансфертів. Трансферти можуть бути сприйняті по-різному залежно від культурних, політичних чи економічних контекстів, що вимагає критичного підходу до аналізу
Філософські концепти	Гносеологія пізнання соціальних трансфертів також взаємодіє з етичними та філософськими питаннями про справедливість, нерівність і моральність системи соціальних виплат. Як розподіляються ресурси між різними соціальними групами? Які критерії повинні визначати рівень і форму допомоги?
Парадигмальні зміни	Як і будь-яке соціальне явище, соціальні трансферти також змінюються під впливом нових економічних теорій, політичних ідей і соціальних рухів

Джерело: складено на основі [2; 13; 20; 25].

Динаміка змінності економічних процесів сьогодення дає змогу виокремити новітні вектори для досліджень, що і підкреслює важливість досліджуваного питання.

Представлена проблематика є актуальною в умовах сучасних глобалізаційних процесів, економічних криз і соціальних трансформацій, які вимагають розробки нових методологій для дослідження й оптимізації фінансових інструментів, спрямованих на досягнення соціальної справедливості та сталого розвитку.

Метою представленої роботи є визначення особливостей і складових гносеологічних аспектів пізнання соціальних трансфертів.

Соціальні трансферти, як основний інструмент соціальної політики, виступають важливим механізмом підтримки соціальної справедливості, зменшення нерівностей і забезпечення рівних можливостей для всіх верств населення. Вони включають як фінансові виплати, так і натуральні послуги, що надаються державою або іншими інститутами для підтримки найбільш вразливих груп суспільства. Саме тому, спираючись на теоретичний базис дослідження [3; 8; 11; 17; 21; 22; 24], можна зазначити, що під поняттям соціальних трансфертів логічним буде визначення їх як окремих механізмів перерозподілу фінансових ресурсів від держави або інших організацій до окремих індивідів чи груп населення з метою забезпечення соціального захисту та підтримки добробуту. Вони можуть мати різні форми та застосовуватися для досягнення різних соціальних цілей, таких як зниження бідності, поліпшення рівня життя малозабезпечених, стимулювання економічної активності вразливих груп населення або забезпечення рівних можливостей для розвитку.

У табл. 2 наведемо категорії соціальних трансфертів.

Соціальні трансферти є важливим інструментом соціальної політики, спрямованим на забезпечення базових соціальних гарантій для всіх членів суспільства, незалежно від їхнього економічного статусу. Вони допомагають зменшити соціальну нерівність, сприяють соціальній інтеграції вразливих груп населення та створюють умови для досягнення більш справедливого розподілу благ у суспільстві.

Водночас ефективність соціальних трансфертів часто залежить від багатьох факторів, таких як рівень економічного розвитку, організаційна структура соціальних програм, а також від політичної волі до здійснення реформ і перерозподілу фінансових ресурсів.

Гносеологічний підхід до пізнання соціальних трансфертів дозволяє з'ясувати, як відбувається процес формування знань та уявлень про ці трансферти, як на основі теоретичних і практичних досліджень визначаються їх ефективність та вплив на соціально-економічні процеси. Пізнання соціальних трансфертів потребує аналізу не тільки їхніх економічних аспектів, а й соціальних, етичних і політичних контекстів.

Пізнання та застосування соціальних трансфертів пов'язане з низкою гносеологічних обмежень та викликів, що ускладнюють формування чіткого, об'єктивного й ефективного уявлення про ці процеси. Основні з них наведено в табл. 3.

Таким чином, гносеологічні обмеження та виклики при пізнанні соціальних трансфертів полягають у необхідності поєднання економічних, соціальних, етичних і політичних аспектів. Це вимагає мультидисциплінарного підходу і критичного ставлення до джерел інформації та методів оцінки.

Таблиця 2

Основні категорії соціальних трансфертів

Категорія	Опис категорії
Прямі грошові виплати	Виплати, що надаються безпосередньо громадянам або родинам, наприклад пенсії, допомоги по безробіттю, державні соціальні допомоги, виплати для багатодітних сімей, соціальні виплати для осіб з інвалідністю тощо
Натуральні трансферти	Негрошова форма соціальної підтримки, яка включає безкоштовні або субсидовані послуги, такі як медичне обслуговування, освіта, житло, харчування, транспорт та інші соціальні послуги
Податкові пільги та знижки	Різного роду податкові вигоди, які надаються окремим категоріям населення або підприємствам з метою підтримки соціально вразливих верств населення чи стимулювання економічної активності
Соціальні інвестиції	Програми, спрямовані на довгострокову підтримку соціального розвитку, такі як інвестиції в освіту, охорону здоров'я, інфраструктуру, а також розвиток ринку праці

Джерело: складено на основі [3; 8; 11; 17; 21; 22; 24].

Гносеологічні обмеження та виклики при пізнанні соціальних трансфертів

Обмеження та виклики	Особливості
Обмежена достовірність і доступність даних	Одним із головних викликів є обмежений доступ до точних, повних і актуальних даних про розподіл соціальних трансфертів, їх ефективність та вплив на різні соціальні групи. Нерідко ці дані є неповними або знеособленими, що ускладнює оцінку реального ефекту трансфертів
Складність вимірювання ефективності	Виміряти результативність таких трансфертів часто буває складно, оскільки ефекти можуть бути як короткостроковими, так і довгостроковими, а також різними для різних груп населення
Етичні та ідеологічні бар'єри	Підхід до соціальних трансфертів часто залежить від політичних ідеологій та моральних переконань. Деякі ідеологічні системи можуть вважати соціальні трансферти необхідними для забезпечення рівності та соціальної справедливості, тоді як інші можуть розглядати їх як форму державного втручання, що стимулює залежність і неефективність. Це створює труднощі при формуванні універсальних, об'єктивних критеріїв для оцінки ефективності трансфертів
Політичний контекст і суб'єктивність	Пізнання соціальних трансфертів часто залежить від політичного контексту, що може призвести до маніпуляцій з даними або перекручування фактів для підвищення популярності певних політичних ініціатив. У результаті політичні інтереси можуть впливати на об'єктивність досліджень і оцінок трансфертів
Соціальні та культурні фактори	Соціальні трансферти можуть мати різний вплив залежно від культурних особливостей суспільства. Підходи до пізнання цих трансфертів можуть змінюватися залежно від національних, регіональних або культурних традицій. Те, що ефективно працює в одній країні, може не бути прийнятним або працювати в іншій через культурні чи соціальні бар'єри
Зміна соціально-економічних умов	Економічні кризи, глобалізація, зміни на ринку праці або демографічні зміни можуть радикально змінювати ситуацію, що ускладнює прогнози й оцінку впливу трансфертів на довгострокову перспективу
Методологічні обмеження	Для оцінки впливу соціальних трансфертів на суспільство застосовуються різні методи, проте жоден з них не може забезпечити повну точність. Використання лише кількісних підходів (наприклад, статистичний аналіз) може не відображати всіх соціальних аспектів, а якісні методи (опитування, інтерв'ю) можуть бути схильні до суб'єктивних впливів та упереджень

Джерело: складено на основі [3; 8; 11; 13; 17; 21; 22; 24; 25].

Соціальні трансферти, як важливий інструмент соціальної політики, взаємодіють з політичними ідеологіями, соціальними потребами та економічними умовами через кілька ключових механізмів. Така взаємодія визначає як форми та розміри соціальних трансфертів, так і їхній вплив на суспільство загалом. Розглянемо ці взаємодії детальніше (табл. 4).

Представлене свідчить про те, що соціальні трансферти взаємодіють із політичними ідеологіями, соціальними потребами та економічними умовами через складний набір факторів, що визначають їх форму, обсяг і цільову групу. Це означає, що соціальна політика не може бути сформульована в вакуумі: вона завжди повинна враховувати ідеологічні переконання, реальні соціальні потреби та економічні умови, що постійно змінюються. Тому ефективність соціальних трансфертів залежить не тільки від технічних аспектів їх реалізації, але й від

політичних, соціальних та економічних контекстів, у яких ці трансферти існують.

ВИСНОВКИ

Загалом, гносеологічне дослідження соціальних трансфертів сприяє розумінню того, як соціальна політика формується в умовах складної взаємодії між економічними реаліями, соціальними потребами та політичними ідеологіями. Оскільки трансферти є важливим інструментом забезпечення соціальної справедливості, знання про них має велике значення для вдосконалення соціальної політики, оптимізації механізмів її реалізації та підвищення ефективності в розподілі ресурсів для підтримки вразливих верств населення. Таким чином, пізнання соціальних трансфертів з гносеологічної точки зору допомагає не лише зрозуміти природу цих процесів, але й забезпечити створення більш справедливих і ефективних соціальних систем у майбутньому. ■

Соціальні трансферти як інструмент соціальної політики

Взаємодія	Характеристика
Взаємодія з політичними ідеологіями	Політичні ідеології значною мірою визначають ставлення до соціальних трансфертів та їхнє використання. Залежно від політичних переконань трансферти можуть бути сприйняті як інструмент соціальної справедливості або ж, навпаки, як нав'язливе втручання держави в економіку та особисте життя громадян
Взаємодія із соціальними потребами	Соціальні трансферти безпосередньо пов'язані з потребами суспільства, зокрема з бажанням знизити рівень бідності, підтримати вразливі верстви населення, забезпечити доступ до основних соціальних благ
Взаємодія з економічними умовами	Економічні умови мають безпосередній вплив на можливості та ефективність соціальних трансфертів. У ситуаціях економічного зростання або стабільності уряди можуть дозволити собі збільшення фінансування соціальних програм. Однак в умовах економічних криз або рецесії можливості для таких витрат обмежуються, що часто призводить до скорочення або оптимізації соціальних трансфертів

Джерело: складено на основі [3; 5; 6; 9; 16; 22].

БІБЛІОГРАФІЯ

- Achilova K. The impact of digital technologies of public financial management: efficiency analysis and development prospects. *Science and Innovation*. 2024. Vol. 3. Iss. 3. P. 207–213. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.10900648>
- Безклубенко С. Логіка пізнання («гносеологія») як складова творчого методу. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія «Сценічне мистецтво»*. 2019. Т. 2. №. 1. С. 27–41. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-759x.2.1.2019.170746>
- Damon J. The socio-economic impact of social security. *ISSA Research Report*. Geneva: International Social Security Association, 2016. 42 p. URL: https://www.issa.int/sites/default/files/documents/publications/2-ISSA_SEISS-205770.pdf
- Desyatnyuk O., Naumenko M., Lytovchenko I., Beke-tov O. Impact of Digitalization on International Financial Security in Conditions of Sustainable Development. *Problemy Ekorozwoju – Problems of Sustainable Development*. 2024. Vol. 19. No. 1. P. 104–114. DOI: <https://doi.org/10.35784/preko.5325>
- Desyatnyuk O., Krysovaty A., Ptashchenko O., Kyrylenko O. Financial Security in the Conditions of Globalisation: Strategies and Mechanisms for the Protection of National Interests. *Economic Affairs*. 2024. Vol. 69. Special Issue. P. 261–268. DOI: <https://doi.org/10.46852/0424-2513.1.2024.27>
- Gavkalova N., Akimova L., Zilinska A. et al. Functioning of united territorial communities and identifications of main problems of organisational support of local budget management. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2022. No. 2. P. 107–117. DOI: [10.55643/fcaptop.2.43.2022.3708](https://doi.org/10.55643/fcaptop.2.43.2022.3708)
- Kizyma T. O., Lobodina Z. M., Khamyha Yu. Ya. Fraud with Financial Resources of the State: Types and Effect on the Shadow Economy. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2019. Вип. 2. С. 355–363. DOI: [10.18371/fcaptop.v2i29.172307](https://doi.org/10.18371/fcaptop.v2i29.172307)
- Комарова О. Функціональне призначення соціальних трансфертів в умовах трансформації суспільства. *Український соціум*. 2008. № 3. С. 75–82. DOI: <https://doi.org/10.15407/socium2008.03.075>
- Krysovaty A., Ptashchenko O., Kurtsev O., Arutyuty nyan O. The Concept of Inclusive Economy as a Component of Sustainable Development. *Problemy Ekorozwoju – Problems of Sustainable Development*. 2024. Vol. 19. Iss. 1. P. 164–172. DOI: <https://doi.org/10.35784/preko.5755>
- Krysovaty A., Desyatnyuk O., Ptashchenko O. Digital Innovations and their Ramifications for Financial and State Security. *African Journal of Applied Research*. 2024. Vol. 10. Iss. 1. P. 431–441. DOI: <https://doi.org/10.26437/ajar.v10i1.713>
- Kuybida V., Savitska S., Shkoda M. et al. Methodology of Development of Social Investment Projects for the Economy: Legal Aspects. *Journal of Law and Sustainable Development*. 2023. Vol. 11. No. 4. P. 1–20. DOI: <https://doi.org/10.55908/sdgs.v11i4.902>
- Rubmann M., Lorenz M., Gerbert Ph. et al. Industry 4.0: The Future of Productivity and Growth in Manufacturing Industries. *The Boston Consulting Group, Inc.*, April 09, 2015. URL: https://www.bcg.com/publications/2015/engineered_products_project_business_industry_4_future_productivity_growth_manufacturing_industries
- Ведмедєв М. М. Культурні ресурси продуктивного мислення : монографія. Суми : Університетська книга, 2011. 216 с.

14. Возняк Г., Дмитрик О. Фінансова стабільність та напрями її зміцнення: кейс для України в умовах війни. *Світ фінансів*. 2022. Вип. 2. С. 70–80. DOI: 10.35774/sf2022.02.070
15. Десятнюк О., Горват Т. Регулювання фінансової діяльності підприємств в умовах воєнної економіки: поточний стан та прогнози. *Світ фінансів*. 2023. Вип. 2. С. 45–55. DOI: 10.35774/sf2023.02.045
16. Десятнюк О. М., Крисоватий А. І., Птащенко О. В. Розвиток фінансового інструментарію бізнесу в умовах цифрової інклюзії. *Журнал стратегічних економічних досліджень*. 2023. № 6. С. 28–37. DOI: 10.30857/2786-5398.2023.6.3
17. Клименко А. Л. Соціальний захист і соціальне забезпечення в умовах євроінтеграції України: окремі аспекти. *Теорія і практика правознавства*. 2017. Вип. 2. С. 1–10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2017_2_11
18. Крисоватий А. Воєнні реалії фіскального простору публічних фінансів України. *Світ фінансів*. 2023. Вип. 1. С. 8–30. DOI: 10.35774/sf2023.01.008
19. Четверта промислова революція: зміна напрямів міжнародних інвестиційних потоків: монографія / А. І. Крисоватий, О. М. Сохацька, І. В. Скавронська [та ін.]. Тернопіль : Осадца Ю. В., 2018. 480 с.
20. Лук'янець В. С., Кравченко О. М., Озадовська Л. В. Світоглядні імплікації науки. Київ : ПАРАПАН, 2004. 408 с.
21. Мальований М. І. Теоретичні основи забезпечення соціального захисту. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2012. № 5/1. С. 174–185. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2012_5%281%29_39
22. Мальований М. І. Фінансові аспекти функціонування системи соціального захисту населення в Україні : монографія. Умань : СПД Сочінський, 2016. 496 с.
23. Мульська О. Фінансова стійкість домогосподарств і територіальних громад в умовах економічної нестабільності: чутливість до економічного поступу території. *Світ фінансів*. 2023. Вип. 2. С. 155–168. DOI: 10.35774/sf2023.02.155
24. Огінська А. Ю. Соціальний захист населення та фінансовий механізм його реалізації: теоретико-концептуальний зріз. *Економіка та держава*. 2018. № 4. С. 131–136. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/4_2018/29.pdf
25. Рубанець О. М. Інформаційне суспільство: когнітивний креатив постнекласичних досліджень : монографія. Київ : ПАРАПАН, 2006. 420 с.
- Bezklubenko, S. "Lohika piznannia («hnoseolohiia») yak skladova tvorchoho metodu" [Logic of Knowledge ("Gnoseology") as a Constituent of the Creative Method]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu kultury i mystetstv. Seriia «Stsenichne mystetstvo»*, vol. 2, no. 1 (2019): 27-41. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-759x.2.1.2019.170746>
- Damon, J. "The socio-economic impact of social security". *ISSA Research Report*. Geneva: International Social Security Association, 2016. https://www.issa.int/sites/default/files/documents/publications/2-ISSA_SEISS-205770.pdf
- Desiatniuk, O. M., Krysovatiy, A. I., and Ptashchenko, O. V. "Rozvytok finansovoho instrumentariiu biznesu v umovakh tsyfrovoy inkluzii" [Development of Business Financial Instruments in Conditions of Digital Inclusion]. *Zhurnal stratehichnykh ekonomichnykh doslidzhen*, no. 6 (2023): 28-37. DOI: 10.30857/2786-5398.2023.6.3
- Desiatniuk, O., and Horvat, T. "Rehuliuвання finansovoi diialnosti pidpriemstv v umovakh voiennoi ekonomiky: potochnyi stan ta prohnozy" [Regulation of the Financial Activities of Enterprises in the Conditions of the War Economy: Current State and Forecasts]. *Svit finansiv*, no. 2 (2023): 45-55. DOI: 10.35774/sf2023.02.045
- Desyatnyuk, O. et al. "Financial Security in the Conditions of Globalisation: Strategies and Mechanisms for the Protection of National Interests". *Economic Affairs*, vol. 69, special issue (2024): 261-268. DOI: <https://doi.org/10.46852/0424-2513.1.2024.27>
- Desyatnyuk, O. et al. "Impact of Digitalization on International Financial Security in Conditions of Sustainable Development". *Problemy Ekorozwoju – Problems of Sustainable Development*, vol. 19, no. 1 (2024): 104-114. DOI: <https://doi.org/10.35784/preko.5325>
- Gavkalova, N. et al. "Functioning of united territorial communities and identifications of main problems of organisational support of local budget management". *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, no. 2 (2022): 107-117. DOI: 10.55643/fcaptp.2.43.2022.3708
- Kizyma, T. O., Lobodina, Z. M., and Khamyha, Yu. Ya. "Fraud with Financial Resources of the State: Types and Effect on the Shadow Economy". *Finansovo-kredytna diialnist: problemy teorii ta praktyky*, no. 2 (2019): 355-363. DOI: 10.18371/fcaptp.v2i29.172307
- Klymenko, A. L. "Sotsialnyi zakhyst i sotsialne zabezpechennia v umovakh yevrointehratsii Ukrainy: okremi aspekty" [Social Protection and Social Security in the Conditions of Ukraine's Eurointegration: Selected Aspects]. *Teoriia i praktyka pravoznavstva*. 2017. http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2017_2_11
- Komarova, O. "Funktsionalne pryznachennia sotsialnykh transfertiv v umovakh transformatsii suspilstva" [The Functional Purpose of Social Transfers

REFERENCES

- Achilova, K. "The impact of digital technologies of public financial management: efficiency analysis and development prospects". *Science and Innovation*, vol. 3, no. 3 (2024): 207-213. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.10900648>

- under Conditions of a Transformation of Society]. *Ukrainskyi sotsium*, no. 3 (2008): 75-82.
DOI: <https://doi.org/10.15407/socium2008.03.075>
- Krysovatyi, A. "Voienni realii fiskalnoho prostoru publichnykh finansiv Ukrainy" [Military Realities of the Fiscal Space of Public Finances in Ukraine]. *Svit finansiv*, no. 1 (2023): 8-30.
DOI: 10.35774/sf2023.01.008
- Krysovatyi, A. I. et al. *Chetverta promyslova revoliutsiia: zmina napriamiv mizhnarodnykh investytsiinykh potokiv* [The Fourth Industrial Revolution: Changing the Direction of International Investment Flows]. Ternopil: Osadtsa Yu. V., 2018.
- Krysovatyi, A. et al. "The Concept of Inclusive Economy as a Component of Sustainable Development". *Problemy Ekorozwoju – Problems of Sustainable Development*, vol. 19, no. 1 (2024): 164-172.
DOI: <https://doi.org/10.35784/preko.5755>
- Krysovatyi, A., Desyatnyuk, O., and Ptashchenko, O. "Digital Innovations and their Ramifications for Financial and State Security". *African Journal of Applied Research*, vol. 10, no. 1 (2024): 431-441.
DOI: <https://doi.org/10.26437/ajar.v10i1.713>
- Kuybida, V. et al. "Methodology of Development of Social Investment Projects for the Economy: Legal Aspects". *Journal of Law and Sustainable Development*, vol. 11, no. 4 (2023): 1-20.
DOI: <https://doi.org/10.55908/sdgs.v11i4.902>
- Lukianets, V. S., Kravchenko, O. M., and Ozadovska, L. V. *Svitohliadni implikatsii nauky* [Worldview Implications of Science]. Kyiv: PARAPAN, 2004.
- Malovanyi, M. I. "Teoretychni osnovy zabezpechennia sotsialnoho zakhystu" [Theoretical Foundations of Social Protection]. *Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini*, no. 5/1 (2012): 174-185. http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2012_5%281%29__39
- Malovanyi, M. I. *Finansovi aspekty funktsionuvannia systemy sotsialnoho zakhystu naselennia v Ukraini* [Financial Aspects of the Functioning of the Social Protection System in Ukraine]. Uman: SPD Sochinskyi, 2016.
- Mul'ska, O. "Finansova stiiikist domohospodarstv i terytorialnykh hromad v umovakh ekonomichnoi nestabilnosti: chutlyvist do ekonomichnoho postupu terytorii" [Financial Stability of Households and Territorial Communities under Instability Conditions: Elasticity to the Economic Progress]. *Svit finansiv*, no. 2 (2023): 155-168.
DOI: 10.35774/sf2023.02.155
- Ohinska, A. Yu. "Sotsialnyi zakhyst naselennia ta finansovyi mekhanizm yoho realizatsii: teoretyko-kontseptualnyi zriz" [Social Protection of the Population and Financial Mechanism of Its Realization: Theoretical and Conceptual Section]. *Ekonomika ta derzhava*, no. 4 (2018): 131-136. http://www.economy.in.ua/pdf/4_2018/29.pdf
- Rubanets, O. M. *Informatsiine suspilstvo: kohnityvnyi kreatyv postneklasychnykh doslidzhen* [Information Society: Cognitive Creativity of Post-Non-Classical Research]. Kyiv: PARAPAN, 2006.
- Rubmann, M. et al. "Industry 4.0: The Future of Productivity and Growth in Manufacturing Industries". *The Boston Consulting Group. Inc.*, April 09, 2015. https://www.bcg.com/publications/2015/engineered_products_project_business_industry_4_future_productivity_growth_manufacturing_industries
- Vedmediev, M. M. *Kulturni resursy produktyvnoho myslennia* [Cultural Resources of Productive Thinking]. Sumy: Universytetska knyha, 2011.
- Vozniak, H., and Dmytryk, O. "Finansova stabilnist ta napriamy yii zmitsnennia: keis dlia Ukrainy v umovakh viiny" [Financial Stability and Directions of Its Strengthening: The Case of Ukraine in Conditions of War]. *Svit finansiv*, no. 2 (2022): 70-80.
DOI: 10.35774/sf2022.02.070